

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

bb. 1. értékes új magyar gépek, berendezések a budapesti ipari vásáron

ö hbj/te/gy/vg

1961. május 24.

a magyar ipar valóban jelesre vizsgázott a budapesti ipari vásáron, új gépek, berendezések egész sorát vonultatta fel.

tranzisztoros vezérlésű szerszám-gép a csepel vas- és fémművek nagy sikert aratott kiállításán

meglepetésekkel, valósággal ipari sztárokkal jelentkezett a csepel vas- és fémművek az ipari vásáron. a műszakiak nagyra értékelik az rf 22-es sugárfurógépet, amelynek kettős alapja van, szétválasztott rögzítésű. amíg az egyik alapon a munkadarabon dolgoznak, a másikon előkészíthetik a következőt. a mup 320-as programvezérlésű marógép a korábbi konstrukció továbbfejlesztése. a korszerű berendezéssel a bordástengelyek megmunkálásának ideje egyharmadára csökken. a csepeli kiállítás és egyben a magyar gépgyártás szenzációja az mfm 320-as szerszám-gép, amelyet tranzisztoros vezérlésű másolóberendezéssel láttak el. ez az első tranzisztoros szerszám-gépünk, s mind a hazai, mind a külföldi szakemberek körében nagy érdeklődést keltett. a csepel vas- és fémművek másik érdekessége az elektromos motorházak megmunkálására szolgáló célgépsor makettje. ezt a 30 méter hosszú, 29 összekapcsolt gépből álló sort egyetlen ember szolgálja ki. egy perc alatt készítenek el rajta egy motorházat. ilyen gépsort készítenek most a szovjetunió számára, első példánya pedig a budapesti dinamó-villamosforró gépgyárban működik.

orvosi térképező gép a gamma kiállításán

kobaltágyuhoz hasonló fehér, berendezés áll a gamma kiállításának közepén, ez azonban éppen ellenkező célokat szolgál, mint a kobaltágyu, míg ugyanis az előző rádióaktív sugárakat bocsát a szervezetbe, az új berendezés a sugarak után kutat. ha a beteg szervezetében rádióaktív sugárzó anyagot juttatnak, a készülék megmutatja, hol tömörül az, van-e és hol helyezkedik el a káros daganat. az értékes orvosi műszer ilyen módon feltérképezi a testet. megvétele iránt a vásárra érkezett több külföldi üzletember érdeklődik.

/folyt. köv./

20,50 6.00

- 1 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

bb. 1. értékes új magyar gépek, berendezések a budapesti ipari vásáron

ö hbj/te/gy/vg

1961. május 24.

a magyar ipar valóban jelesre vizsgázott a budapesti ipari vásáron, új gépek, berendezések egész sorát vonultatta fel.

tranzisztoros vezérlésű szerszám-
gép a csepel vas- és fémművek nagy
sikert aratott kiállításán

meglepetésekkel, valósággal ipari sztárokkal jelentkezett a csepel vas- és fémművek az ipari vásáron, a műszakiak nagyra értékelik az rf 22-es sugárfurógépet, amelynek kettős alapja van, szétválasztott rögzítésű. amíg az egyik alapon a munkadarabon dolgoznak, a másikon előkészíthetik a következőt. a mup 320-as programvezérlésű marógép a korábbi konstrukció továbbfejlesztése. a korszerű berendezéssel a bordástengelyek megmunkálásának ideje egyharmadára csökken, a csepeli kiállítás és egyben a magyar gépgyártás szenzációja az mfm 320-as szerszámgép, amelyet tranzisztoros vezérlésű másolóberendezéssel láttak el. ez az első tranzisztoros szerszámgépünk, s mind a hazai, mind a külföldi szakemberek köré en nagy érdeklődést keltett. a csepel vas- és fémművek másik érdekessége az elektromos motorházak megmunkálására szolgáló célgépsor makettje. ezt a 30 méter hosszú, 29 összekapcsolt gépből álló sort egyetlen ember szolgálja ki. egy perc alatt készítenek el rajta egy motorházat. ilyen gépsort készítenek most a szovjetunió számára, első példánya pedig a budapesti dinamo-villamosforgógépgyárban működik.

orvosi térképező gép a gamma kiállításán

kobaltágyuhoz hasonló fehér, berendezés áll a gamma kiállításának közepén, ez azonban éppen ellenkező célokat szolgál, mint a kobaltágyu, míg ugyanis az előző rádióaktív sugarakat bocsát a szervezetbe, az új berendezés a sugarak után kutat, ha a beteg szervezetében rádióaktív sugárzó anyagot juttatnak, a készülék megmutatja, hol tömörül az, van-e és hol helyezkedik el a káros daganat. az értékes orvosi műszer ilyen módon feltérképezi a testet. megvétele iránt a vásárra érkezett több külföldi üzletember érdeklődik.

/folyt. köv./

20,50 6.00

- 1 -

bb. 1. / értékes, új magyar..... 1. folyt./ gy

az első magyar könyvnyomtató gyors-
sajtó bemutatkozása

a könnyűipari gépgyártó üzemek kiállításának középpontjában egy működő nyomdagép áll. hazai gépgyártásunk eddig nem foglalkozott nagyobb nyomdaberendezések előállításával, ez az első jelentős produktuma. a velox elnevezésű automata gyorsajtón önberakós szerkezet segítségével óránként 2 800 lvet nyomnak. ez a teljesítmény kétszerese a régebbinek. az európa viszonylatban is legmodernebbek közé tartozó gyorsajtón a vásáron a tervnyomda dolgozói kezelik, a gép ugyanis hozzájuk kerül. a vásáron éppen a dőmperek prospektusait készítik vele. a berendezést könyvnyomtatásra, többszínű nyomásra egyaránt használják.

előregyártott, az épületbe beemel-
hető fürdőszoba kabin

az építésügyi minisztérium pavilonja mellett sokan csoportosulnak egy messziről furcsának tűnő, de közelről annál érdekesebb sárgafalu, fémvázás épületrész körül. ez egy jól berendezett, az épülő lakásokba teljesen készen beemelhető fürdőszoba kabin, gábor jeno gépész és szamosi miklós építésmérnökök ujtása. a korszerű építési módszerekkel, jóformán egy hét alatt elkészül a lakóházak egy-egy emelete, de a lakásokban sokszor öt-hat hónapig is elhúzódik a különböző szakipari munka, köztük a fürdőszoba szerelése. a két mérnök ezért próbálkozott teljesen kész, beemelhető fürdőszoba szerkesztésével. a kabin egyik oldalán külön kis ajtó vezet a különböző csőhálózatához, amelynek bekötése, tehát a szükséges szerelőmunka 2 óra alatt elvégezhető. a vásáron bemutatott mintadarabot az ém vízvezeték- és fűtésszerelési vállalat készítette el, s rövidesen felkészül a sorozatgyártásra is. a tatabányai középblokkos hársalak építkezésénél ebben az évben 200 ilyen fürdőszobát szándékoznak beépíteni.

/mt1/

21,00

6.00

- 2 -

bb 2. több mint hatszáz szülő segíti az iskolai munkát a huszon-
kettedik kerületben

i hí/sze vm sr

1961.május 24.

a nagyterjedésű huszonkettedik kerületben az oktató-nevelő munka - különösen a gyermekek iskolán kívüli nevelése - a pedagógusokon kívül - sok szülő tevékeny közreműködését is igényli. ezt a feladatot több mint hatszáz szülő - közöttük mintegy 130 édesanya - vállalta, s ezek a csoportok ötletes kezdeményezésekkel segítik a pedagógusok munkáját.

a kerület négy általános iskolájában - a kossuth lajos utcai, a pannonia utcai, a baross gábor telepi és a nagytétényi iskolában - a szülői munkaközösségek legtapasztaltabb tagjai vállalták, hogy patronálják az iskolában és otthon egyaránt „nehezen kezelhető,, gyermekeket s szüleiket is hasznos nevelési tanácsokkal látják el. a kerületben iskolánként aktív-hálózatot szerveztek, amelynek tagjai felügyelnek a tanuló ifjuság utcai viselkedésére. budatétényben például utcacsoportokat patronálnak a szülők; egy-egy aktív 10-15 gyermek magatartására ügyel, s szükség esetén figyelmezteti a helyes viselkedés szabályaira. nevelési célt szolgál az a módszer is, hogy a közelben lakó gyermekek részére a szülői munkaközösség egy-egy tagja közös játékokat szervez. kiterjed figyelmiük a gyengébb előmenetelű tanulóakra is. jó példa erre az árpád utcai általános iskola, ahol a jól tanuló növendékek szülei egy-egy gyengébb előmenetelű kisdíákot fogadnak gyermekük mellé, hogy tanuló-párban együtt készüljenek fel az előadásokra.

kerületszerte megszervezték az uttörőcsapatok patronálását. a szülők részvételével kialakult a csapatok pártoló tagsága, amely társadalmi segítséget nyújt a pajtásoknak.

ebben az évben a társadalmi felajánlásokat is teljes egészében az iskolai munka előmozdítására hasznosítják. a szülői munkaközösségek eddig csaknem százezer forint értékű segítséget nyújtottak az iskoláknak. többi között megkezdtek a mátyás király uti általános iskola felvonulási épületeinek politechnikai műhellyé való átalakítását./mt1/

21,00

6.00

- 3 -

bb. 3. hetvenöt éves a magyar vízrajzi szolgálat - a legkisebb patakok vízhozamát is mérik - kétezerkétszáz helyen figyelik a talajvíz szintjét

1 sb/hné/gy/vg

1961. május 24.

ebben a hónapban ünnepli a magyar vízrajzi szolgálat fennállásának 75. évfordulóját. az ország területén végzett vízügyi munkák-azonban sokkal régebbi keletűek, az első feljegyzések szerint több mint 1 600 évvel ezelőtt galérius római császár idején a hadi utak járhatóságának védelmére mocsarat száritottak ki a fertői tónál, sífoknál pedig zsilipet építettek. Európában az első között alakult meg a magyar vízrajzi szolgálat, amely széleskörű tudományos munka megkezdésével sok országot megelőzött, többek között Svédországot, Ausztriát, Poroszországot és az észak-amerikai egyesült államokat.

a magyar vízrajzi szolgálat kezdetben az árvíz elleni védekezést segítette, és a hajózás támogatására már 66 éve rendszeresen kiadja a napi vízjárás térképét. a felszabadulás óta fontos feladata a szocialista ipar és a mezőgazdaság vízellátása is. az előrelátó vízgazdálkodás megszervezésére így most nemcsak a folyók, hanem még a legkisebb patakok vízhozamát is rendszeresen mérik, sőt 2 200 megfigyelő kútnál a talajvíz mozgását is vizsgálják. a folyómenti ipari és mezőgazdasági települések árvízvédelme és az ország vízellátása érdekében nemzetközileg is elismert sikereket értek el a magyar szakemberek a vízállások előrejelzésében. a lehullott csapadék figyelembevételével a Duna vízszintjének várható magasságát alig néhány centiméteres eltéréssel már négy-kilenc nappal előbb meg tudják mondani. a mezőgazdaság öntözéses termelőinek hónapokra előre is állítanak össze jelzéseket. a várható Balatoni adatokat így négy-öt hónappal, a Sajó és Hernád vízállását, s az ország különböző területein a talajvíz várható szintjét félévvel előre jelzik. az időjárás törvényszerűségeire támaszkodva, újabban több évre előre azt is jelezni tudják, hogy bőségesen, vagy csak szűken adnak-e majd vizet a folyók és a patakok.

a 75 éves évforduló alkalmából a vízgazdálkodási tudományos kutató intézet május végén egynapos előadássorozatot rendez, amelyen részletesen beszámol a vízrajzi szolgálat eddigi eredményeiről és az újabb tervekről.

/mt1/

21,10 6.00

- 4 -

bb 4. kilencvenegy ország ezernyolcszázötvenkét intézményével cserél könyveket és folyóiratokat az akadémiai könyvtár

1 ms/tm vm sr

1961. május 24.

az akadémiai könyvtár nemzetközi cserekapcsolatai évről-évre bővülnek. az elmúlt év végéig 91 ország 1852 intézményével állt kapcsolatban a könyvtár. a külföldre küldött 6.995 folyóirat-sorozat összesen majdnem 39.000 példányt tartalmazott. a könyvek száma 4.742 kötetet tett ki. mikrofilmen 51 művet - összesen 7.343 felvételt - küldött ki a könyvtár. a viszonzásul beérkezett anyag nagyobb része, 8.129 kötet könyv, 4.498 sorozat folyóirat. 19 mikrofilmen vett művet is kapott a könyvtár, főleg olyan munkákat, amelyek kereskedelmi forgalomban már nem kaphatók, s így más módon be sem szerezhetők. a Szovjetunió, Anglia, Franciaország, Német Szövetségi Köztársaság, Olaszország, és USA intézményei közül igen sokkal tart kapcsolatot az Akadémia Könyvtár. ezen kívül figyelemre méltó a kapcsolatok erősödése Kubával és a Dél-amerikai államokkal. könyveket és folyóiratokat cserél a könyvtár a szabadságukat nemrég elnyert országok, mint Ciprus, Kongó, Malgas, Nigéria, Szenegál és Szudán, valamint a függetlenségéért harcoló Angola is, Portugál-Guinea tudományos intézményeivel.

ez az évről-évre bővülő könyv-és folyóiratcsere nemcsak azért jelentős, mert az akadémiai könyvtár gyarapodásának könyvekből 46, folyóiratokból pedig 82 százalékát teszi ki és értékes tudományos anyag jut az akadémiai intézeteknek és más könyvtáraknak is. növeli a nemzetközi csere jelentőségét, hogy ilyen módon sok ritka, nehezen megszereshető könyv kerül a könyvtár birtokába. a Szovjet Tudományos Akadémia Leníngrádi Könyvtárából és a Szövetségi Köztársaságok Akadémiai Könyvtáraiból számos, kereskedelmi forgalomban már nem kapható munka érkezett a könyvtárhoz. a helsinki egyetemi könyvtár értékes finn irodalmi és nyelvészeti munkákkal, a bad-godesbergi német kutatóközpont sok fontos szakkönyvvel gazdagította a könyvtárat, de a bécsi osztrák nemzeti könyvtárból, a British Museum, az uppszalai egyetem és a Harvard Egyetem Könyvtárából, a párizsi Bibliothèque Nationale-tól és a Vatikáni Könyvtártól is értékes küldemények érkeztek.

az Akadémiai Könyvtárban őrzött könyvek, folyóiratok, mikrofilmek és kéziratok száma a múlt év végén megközelítette a 900.000 -et. minthogy vásárlás, ajándékozás, könyvtárközi csere útján és kötelező példányokból az évi átlagos növekedés mintegy 20.000 darab, a könyvtár állománya előreláthatólag 5 év múlva éri el az egymilliót./mt1/

21,15 6.00

- 5 -

bb. 5. fertődi muskátli svájcban

vid/ká/j/rj

1961. május 24.

az egész nyáron át virágzó, különböző színekben pompázó, muskátli külföldön is igen keresett virág. egyik exportálója, a fertődi növénytermesztési és növénynevelési kutató intézet, ahonnan május közepétől 3 vagonban 7 000 cserép muskátlit szállítottak svájcbába./mti/

--

bb. 6. törpe kajszibarackosokat is telepítettek az állami gazdaságok

i/so/gk/rj ká

1961. május 24.

az állami gazdaságokban mind nagyobb területeken telepítenek törpegyümölcsösöket. ezek ugyanis hamarabb fordulnak termőre a közepes és magas törzsű fáknál, könnyebb az ápolásuk, nagymértékben csökken a szedési költség és a gyümölcsöt törés, értékromlás nélkül lehet szállításra előkészíteni. ebben az esetben az értékesítés nélkül lehet szállításra előkészíteni. ebben az esetben 2500 holdon telepítettek törpegyümölcsösöket. a törpefák koronáját gúla formára alakítják ki, hogy ezzel is könnyebbé tegyék az ápolást és a szedést. az idén balatonbogláron, villányban, taksonyban és még néhány gazdaságban megkezdtek a törpe-kajszibarackosok kialakítását./mti/

--

bb. 7. több mint egymillió új szőlőtőke a baranyai dombokon

vid/ká/rj j

1961. május 24.

a baranyai dombokon befejeződött az új szőlők telepítése. a termelőszövetkezetek 82 holddal, az állami gazdaságok pedig 173 holddal gyarapították nagyüzemi szőlőskertjeik területét az idei tavaszon. összesen több mint egymillió oltványt ültettek el a napsütötte, déli fekvésű lankákon, egyharmad részben csemege-szőlőt. a legnagyobbarányú telepítésre a villány-siklói borvidéken került sor, ahol a híres vörösbort termő villányi szőlők területe mintegy másfélszáz holddal bővült. a mohácsi borvidékhez tartozó babarcon került sor az eddigi legnagyobb szövetkezeti szőlőtelepítésre: 50 holdon ültették el az oltványokat a béke tisz tagjai. a megeredés kitűnő, az ültetett oltványok gyorsan fejlődnek./mti/

--

8. 15. 930

- 6 -

bb. 8. az ősszel már nagy táblákba vethetnek a délborsodi községek új termelőszövetkezetei

vid/ká/j/e

1961. május 24.

a télen alakult délborsodi termelőszövetkezetekben nagy hátrányt jelent, hogy az ősszel még 10-14 táblába vetették a kalászosokat, s a kapásokat is csak elszórt parcellákon tudták elültetni. a megyei tanács mezőgazdasági osztályának irányításával most haladéktalanul megkezdtek a táblásítást. több mint 60 szakember látott munkához, hogy a domborzati adottságoknak megfelelően kijelölje az új nagyüzemi táblák helyét. a táblásítást a mezőkövesdi és a mezőcsáti járás nagyhatáru községeiben kezdik meg, ahol megfelelő gépterccével rendelkeznek a nagyüzemi műveléshez. a tervek szerint a betakarítás befejezéséig legalább 50 termelőszövetkezeti községben fejezik be ezt a munkát, s az itteni közös gazdaságok a fűvelést, az őszi mélyszántást és a vetést már nagy táblákon végezhetik. megkezdik a táblásítást az északi dombvidéken is, lak, szendrő és más községek határában. /mti/

--

bb. 10. izotóppal vizsgálják a szemmel nem észlelhető talajvándorlást

vid/ká/j/e

1961. május 24.

a keszthelyi mezőgazdasági akadémián az országos atomenergia bizottság mezőgazdasági szakbizottságának támogatásával korszerű izotóp-laboratóriumot rendeztek be, amelynek segítségével tovább tökéletesítik és gyorsítják a mezőgazdasági kutatómunkát. az akadémia tanárai és tudományos munkatársai a p-32 jelzésű foszfor-izotóppal kutatják a műtrágya elhelyezkedését a talajban, s ennek alapján dolgozzák ki a különféle tápanyagok talajbajutásának leg gazdaságosabb, leghatásosabb módszereit. vizsgálják a takarmánynövények foszfát fejtrágyázási igényét is. az izotóp nélkülözhetetlennek bizonyul az erózió, különösen pedig a szemmel nem észlelhető talajvándorlás vizsgálatánál, különböző talajvédelmi módszerek kidolgozásánál. felhasználják az izotópot annak megállapítására, hogyan helyezkednek el a nyomelemek a talajban, és segítségével figyelemmel kísérhetik a permetezett, folyékony műtrágya felszívódását./mti/

- 7 -

bb. 9. Levespor gyártását kezdték meg a szegedi paprikafeldolgozóban

vid/te/rj ki

1961. május 24.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalatnál a nagyteljesítményű szárítóberendezés jobb kihasználására, s egyben az ottani munka idényjellegének csökkentésére gyógynövények, zöldségfélék, gyümölcsök szárítására, s levespor gyártására is berendezkedtek. a napokban fejezték be több mint félszáz vagon kamilla szárítását, s most elsősorban különféle levesporokat gyártanak. a nyári időszakban - a korábbi holt szezon idején - mintegy husz vagon husleves - gulyásleves - és zöldségleves port gyártanak, s ezek izlésszerű alumíniumfóliában kerülnek forgalomba. később gyümölcsöt is tartósítanak. mintegy harminc vagon szilvát és barackot aszalnak.
/mti/

--

bb. 11. munkások, parasztek műteremlátogatáson a zsennyei művésztelepen

vid/fm/ke/rj fm

1961. május 24.

új kezdeményezéssel teszik még bensőségesebbé, szorosabbá a képzőművészek és a dolgozók kapcsolatát a zsennyei művésztelepen. a nyáron több alkalommal meghívják majd a műtermekbe a munkásokat, dolgozó parasztokat s az alkotó művészek elbeszélgetnek vendégekkel készülő műveikről, tanácsokat kérnek, beszámolnak terveikről, eddigi alkotásaikról. a környező termelőszövetkezetekből, a szombathelyi és más vasi üzemekből autóbuszokon utaznak az érdeklődők a művésztelepre. a műteremlátogatások után a zsennyei parkban beszélgetnek, szórakoznak együtt a művészek és a vendégek.
/mti/

--

bb. 12. új módszerrel növelték a hengereltáru termelést, csökkentették az önköltséget

vid/te/rj ki

1961. május 24.

a vasipari termékek között keresett cikk az abroncsacél, vagy más néven szalagacél. a különféle méretekben történő hengerlés viszont - a hengereserék, üzemállások miatt - nem gazdaságos és nem is termelőkény. az ózdi kohászati üzemek hengerműveiben, ahol ezeket az acélféléket készítik, az ötven milliméternél keskenyebb abroncsból óránként mindössze négy tonnát hengerelhetnek, míg ha szélesebb méretben készítik, a termelés ugyanennyi idő alatt megkétszereződik. ezért a hengermű kikészítő üzemében ugynevezett hasítógépeket helyeztek üzembe. így lehetővé vált, hogy a hengersorozaton a sokkal gazdaságosabb széles abroncsokat hengereljék és a hasítógépeken vágják azokat megfelelő méretűre. ezzel a módszerrel, amelyet már üzemszerűen alkalmaznak, sokkal jobban kihasználják a hengersorozat teljesítőképességét és egy tonna abroncsacélnál csaknem négyszáz forint megtakarítást érnek el.
/mti/

--

8.40. 1150

- 8 -

bb. 13. küldöttek tanácsa a tatai augusztus 20. termelőszövetkezetben

vid/ká/rj j

1961. május 24.

a több mint tízesztendős, 5 millió forint tiszta vagyonnal rendelkező tatai augusztus 20. termelőszövetkezet nemcsak megalapozott, jó gazdálkodásáról ismert Komárom megyében, hanem arról is, hogy itt példás a szövetkezeti vezetőség és a tagság közötti kapcsolat. a közös gazdaságban ugyanis eredményesen működik a 42 tagu küldöttek tanácsa. a küldöttek a tagság véleményének ismeretében rendszeresen megvitatják a vezetőséggel a szövetkezet minden ügyét, és mindig közlik a szövetkezeti gazdákkal, hogyan állnak a beruházásokkal, a hitelek felhasználásával és törlesztésével, a soronlevő feladatokkal. a szövetkezetiek tudják, hogy a tervezett 40 forintos munkaegységhez, a beruházáshoz, a pénzügyi kötelezettségek teljesítéséhez, a tervezett termésátlagokhoz mennyi munkát kell végezniük. az eredmény a szorgalomban is lemérhető. befejezték a cukorrépa egyelését, a napraforgó, a szőlő kapálását, lekaszálták 130 hold lucernájukat, s most már a burgonyát és a kukoricát gyomtalanítják. munkaerőhiány soha nincs a termelőszövetkezetben.
/mti/

--

bb. 14. harmincöt tanterem, illetve politechnikai terem építését kezdték meg baranyában

vid/fm/rj ke fm

1961. május 24.

állami beruházásból és községfejlesztési alapból 35 tanterem, illetve politechnikai oktató helyiség építését kezdték baranyában. mohácson 5.8 millió forintos beruházással 12 tantermes általános iskola épül, pécsváradon 8 tantermes általános iskolát és 4 tantermes gimnáziumot, drávasztárán és egyházasharaszti két-két endrőcön egy tantermes általános iskolát építenek állami költségvetésből, komlón - a hazafias népfront kezdeményezésére - nagyjából társadalmi munkával, kisebb részben a községfejlesztési alapból építenek egy-egy tantermes iskolákat, lánycsókon ugyancsak egytantermes iskola, harkányban, bogádon és göröcsényben pedig politechnikai oktatóterem készül. siklósnagyfalun és csikostöttösön a meglévő iskolák bővítésére, csinosítására biztosítanak jelentősebb összeget a községfejlesztési alapból. az építkezéseket valamennyi helységben megkezdtek.

ezenk kívül pécsen 16 tantermes általános iskola építését kezdik meg még ebben a félévben.
/mti/

--

8.45. 1155

- 9 -

Ké

bb. 17. grafikai sorozat a hatszáz éves debrecenről

vid/fm/ke/e fm

1961. május 24.

debrecen város tanácsa a képzőművészeti alappal együtt grafikai sorozatot jelentet meg a hatszáz éves városról: feledy gyula munkácsy-díjas miskolci, konstantin lászló budapesti és móré mihály debreceni művészek rézkarcait és menyhárt józsef debreceni művész fametszeteit - összesen 13 alkotást.

a művészek többek között megörökítették debrecen 1361-ben történt várossá nyilvánítását, a függetlenségi nyilatkozatot, az 1930-as évek munkástüntetéseit, az 1919-es eseményeket, a felszabadulás óta elért eredményeket. /mti/

- - -

bb. 18. újtipusu diesel-mozdony készült el a wilhelm pieck gyárban

vid/te/ki/e

1961. május 24.

a wilhelm pieck vagon-és gépgyárban elkészült az eddigi legnagyobb, a 350 lóerős mozdony, amely nemcsak tolatásra, hanem vonali közlekedésre is alkalmas. tizenkéthengeres, úgynevezett feltöltős motorja van. kompresszorral töltenek levegőt a hengerekbe, s így több üzemanyagot égethetnek el, ezzel növelik az egyébként 270 lóerős motor teljesítményét 350 lóerőre. tartós üzemi próbák után kezdik majd meg az újfajta mozdony sorozatgyártását.

ezzel együtt már háromféle típusu diesel-mozdonyt gyártanak győrről, mindegyiket normál és keskeny nyomközű kivitelben. a 130 lóerős, kis tolatómozdonyból szállítottak kínának, jugoszláviának, s az idén a koreai népi demokratikus köztársaságnak is. ugyanebből tíz keskeny nyomközűt rendelt a csehszlovák szocialista köztársaság az ottani erdőgazdaságok részére. a 270 lóerős diesel-mozdonyok egyelőre hazai rendeltetéssel készülnek a máv-nak és egyes ipartelepeknek. /mti/

- - -

8.56. 11.50

- 10 -

ME

bb. 15. ötven százalékkal több lámpa ballont készít az egyesült izzó üvegyára - a korszerűsítés idejére, kéthónapra leáll az üzem

i/kf/rj vg

1961. május 24.

az egyesült izzó üvegyárában minden második évben kerül sor a nagy karbantartásra, amely 6-8 hétig tart. az üvegyár kemencéjének újjáépítése az idén esedékes, s ezért a hét végén előreláthatólag két hónapra leáll az üzem. ez alatt a gyárat a karbantartók veszik birtokukba, míg a dolgozók szabadságra mennek, vagy az átalakításnál segítőknek. a mostani leállás idején átépítik, és bővítik a ballon kemencét, hogy az eddigi kettő helyett három ballonfúvó automata dolgozhassék mellette. a bővítés miatt a vállalati tmk gyáregység szakembereivel erősítik meg a helyi karbantartó gárdát. jóelőre gondoskodtak arról is, hogy a leállás a vállalat termelésében ne okozzon fennakadást. az izzólámpa gyártáshoz még szükséges üvegbura-import zömét erre az időre kapja a vállalat.

a tervek szerint julius végére fejezik be az üvegyári átalakítást és helyezik üzembe a harmadik lámpa ballonfúvó automatát. ezzel mintegy 50 százalékkal növelik a ballon termelést, s a jelentős önköltség csökkentésén kívül évi 24 millió lámpa ballon benozatalát teszik feleslegessé. /mti/

-.-

bb. 16. növekszik az ateista irodalom iránti érdeklődés a ganz-mávagban

i/ni/sze/rj sr

1961. május 24.

a ganz mávag-ban növekvő mértékben vásárolják az ateista tárgyú szépirodalmat. az ubrik borbála című, továbbá a csodatévő szentkép és a boszorkány fia című művekből csaknem ezer példány fogyott el. nagy az érdeklődés a vallás kérdéseit tárgyaló tudományos könyvek iránt is, mint például jaroszlavszkij: hogyan születnek, élnek és halnak meg az istenek című munkája. A gyári könyvtár tapasztalatai szerint is az utóbbi időben észrevehetően fellendült az olvasók érdeklődése az ateista szépirodalmi művek - a vatikán titka, az inkvizíció története, római regék és mondák, a vallás titkai című könyvek - iránt.

az ősszel kezdődő új pártoktatási évben az előadásos propagandát tovább szélesítik, s gyáregységenként előadásorozatot szerveznek az ifjuság számára is a könyvtárban növelik az ateista kiadványok számát. /mti/

-.-

9.00 11.30

- 11 -

ME

bb 23. új magyar készülék az asztma és a hörgők megbetegedéseinek gyógyítására

i vid t ms/tm szb fm

1961. május 24.

a hévízi állami gyógyfürdő kórházban évek óta kutatják az asztma gyógyításának lehetőségeit. a kórház főorvosa az elmúlt években elkészítette az első magyar asztmakamrát, amellyel hatásosabban gyógyítható az asztma, mint az eddig alkalmazott felszerelésekkel és módszerekkel. a főorvos nemrégiben az asztmakamránál is tökéletesebb készüléket szerkesztett. a hangszóróra hasonlító készülék csöve gyógyszerporlasztóval van felszerelve. az új készülék négy mikron nagyságúvá porlasztja a gyógyszer szemcséket, amelyek a tüdő legtávolabbi részébe is eljuttathatók. az ennél nagyobb gyógyszer szemcsék ugyanis a tapasztalatok szerint nem jutnak el a tüdőig, hanem nagyobb részben a légzőcsőben rakodnak le. a készülékkel a gyógyszer szemcséket a betegre fuvatják, akinek fejét az inhalálásnál szokásos módon betakarják. nincs szükség tehát szájrészszel ellátott inhalátorra, hanem a beteg zavartalanul lélegezve szívja be a porlasztott gyógyszerrel telített levegőt. ily módon kiküszöbölődik az inhalátorok szájrészének használatánál fennálló fertőzési lehetőség is. az új berendezés az asztmán kívül sokoldalúan alkalmazható a hörgők különféle megbetegedéseinek gyógyítására is. antibiotikumokat is lehet vele porlasztani, azonkívül kamilla, kámfor, oxigén és más anyagok alkalmazásával a beteg számára legkedvezőbb légzési viszonyokat lehet megteremteni. /mti/

--

bb 19. viharsarki tsz-parasztok látogatnak a budapesti gránitgyárba

vid fm/ke szb fm

1961. május 24.

a budapesti gránit csiszolókorong- és kőedénygyár dolgozói évek óta testvéri barátságban vannak a mezőkovácsházi új alkotmány termelőszövetkezet tagjaival. legutóbb a budapesti munkások jártak a faluban és színjatszók bemutatták a pettyes című szindarabot. május 27-én, szombaton pedig a szövetkezeti parasztok negyventagu csoportja látogat a gránitgyárba. színjatszócsoportjuk a gyári művelődési otthonban bemutatja tóth lajos fiatal orosházi író színművét. /mti/

--

Se

10.05.41.35

- 12 -

bb 24. megszervezik az épülő új lakótelepek társadalmi ellenőrzését - társadalmi munkában mérnökök „bábáskodnak”, majd a születő új házaknál

i di/sze-lm sr

1961. május 24.

a különféle intézmények, szervezetek, vállalatok mind gyakrabban fordulnak a hazafias népfront budapesti bizottságához: tolmácsolja kérésüket a főváros segítő-kész lakosságának, hogy egy-egy bonyolultabb feladat megoldásánál szükség lenne a társadalmi munkások támogatására is. így történt ez például az állami tulajdonban levő budapesti házak letárolása előtt is. az eredmény: a népfront aktivistáinak részvételével mintegy ötmillió forintos költséggel készül el a huszmillió forint értékű munka. legutóbb pedig a fővárosi építőipari beruházó vállalat vezetői juttatták el kérésüket a budapesti népfront-bizottsághoz.

ma még sok gondot okoz, hogy a különféle építkezéseken nem mindig tartják meg az előírásokat, nem eléggé takarékoskodnak az anyaggal, s előfordul, hogy szervezetlenség következtében a tervezettnél később fejezik be a munkát. indítványozták, hogy a legrövidebb időn belül szervezzék meg az épülő új lakótelepek társadalmi ellenőrzését. ez azt jelenti, hogy a hazafias népfront felkérésére egyelőre mintegy husz építőipari szakember védnökséget vállal a születő új házak, azaz épülettömbök felett. szabadidejükben felkeresik az építkezést, s megnézik, hogy megtartják-e a különféle technológiai előírásokat, jól gazdálkodnak-e az értékes anyagokkal, nem hanyagolják-e el az ütemterveket. észrevételeikről azután tájékoztatják a kivitelező vállalat vezetőit, később pedig utána néznek, hogy megtörténtek-e a szükséges intézkedések.

a fővárosi építőipari beruházó vállalat kérésére először 15 budapesti építkezés társadalmi ellenőrzését szervezik meg. ezek között ott találjuk a 14. kerületben a nagy lajos király uti, a 3. kerületben a bécsi uti, valamint a hévízi uti, a 9. kerületben az üllői uti, csepelen a csillagtelepi és a 11. kerületben a lágymányosi állami lakótelepet, valamint a 19. kerület malinovszki utcai, a 10. kerület martinovics téri, a 13. kerület váci uti és népfürdő utcai, a 12. kerület böszörményi uti, a 20. kerület török flóris utcai, a 8. kerület hungária uti, a 19. kerületben a pannonia uti szövetkezeti lakásépítkezéseket.

az új lakótelepek társadalmi ellenőrei a hazafias népfront budapesti bizottságától és a fővárosi építőipari beruházó vállalatától kapnak megbízólevelet. /mti/

--

Se

10.10.41.40

- 13 -

bb. 26. ötvenféle izotóp vegyületet állít elő a reanal finomvegy-szergyár - gazdaságos, új export iparágat teremtett meg az üzem

i/szf/hné/rj vg

1961. május 24.

a különböző tudományágokban és az iparban ma már igen elterjedt az izotópos kutatás, amikor bizonyos vegyületekben rádió-aktiv jelzett atomot visznek be a szervezetbe, a vizsgálandó tárgyakba és utjukat műszerek segítségével követve derítik fel a betegségeket, az anyagok tulajdonságait. egyes rádióizotópvegyületekkel az országos atomenergia bizottság izotóp intézete és a magyar tudományos akadémia központi kémiai intézete látja el a kutatólaboratóriumokat, másokat pedig külföldről hoznak be. ma már azonban, amikor igen sok laboratórium foglalkozik nálunk izotópos kutatással, a két intézet nem győzi ellátásukat, a külföldi behozatal pedig rendkívül drága. ezért a reanal finomvegy-szergyár zuglói telepén berendezkedett izotóp-vegyületek üzemszerű előállítására.

a gyár vezetősége, szakképzett kutató és műszaki gárdija a központi kémiai intézet szakmai támogatásával, kis beruházással, saját erőből rendezte be üzemét, amelyben hosszras kísérletek után a múlt év végén kezdték meg a rendkívül bonyolult termelést, néhány vegyület kisebb mennyiségű előállításával. a sikeres kezdet után a gyártást ebben az évben annyira kifejelesztették, hogy ma már körülbelül ötvenféle izotóp-vegyületet állítanak elő üzemi mére-ten és módszerekkel, elsősorban elméleti orvostudományi, biokémiai és gyógyszervegyészeti kutatásokhoz, jelzett szénatommal. igen tekintélyes szám ez, mivel a legnagyobb külföldi cégek prostektusai is legfeljebb 70-80féle hasonló izotóp-vegyületet tüntetnek fel. vannak olyan vegyületek, például a jelzett szénatomot tartalmazó peptidek, az elméleti orvostudomány fehérjekutatásaihoz, amelyet az egész világon egyedül a reanal gyár állít elő üzemi-eg.

a gyártást most tovább bővítik. hamarosan megkezdik a jelzett jód- atomokat tartalmazó vegyületek, például a jód- albumin előállítását klinikai vizsgálatok céljára és még ebben az évben hozzáfognak foszfor-izotóp vegyszerek gyártásához is a mezőgazdasági kutatóintézeteknek, amelyek ezzel vizsgálják majd, hogy a növény mi-kor hasznosítja a foszfor- műtrágyát.

a reanal finomvegy-szergyár a központi kémiai intézettel és az atomenergia bizottság izotóp laboratóriumával együtt most már nemcsak teljesen ellátja majd a legszükségesebb izotóp-vegyületekkel a hazai kutatókat, hanem exportálja is azokat. szovjet kutatóinté-zetek máris állandó megrendelői a gyárnak, tárgyalnak az exportról más baráti országokkal, sőt tőkés országbeli laboratóriumokkal is. legutóbb az amerikai egyesült államokból kértek ajánlatot.
/folyt.köv./

10.15. 11. 45

- 14 -

Se

bb. 26. / ötvenféle izotóp.....1. folyt./rj

a reanal-gyár rendkívül jövedelmező új export-iparágat teremtett meg az izotóp-vegyületek gyártásával, mert az olcsó hazai anya-gokból előállított vegyszerek igen drágák. egy-egy kutatás elvég-zésére egészen kis mennyiségek, grammok, vagy ennél is kisebb, millicurienek nevezett egységek szükségesek. vannak olyan vegyületek, amelyekből egy millicurienyi egységnek 50-500 dollár az ára a világpiacra. a kis dózisu vegyületek, amelyekben ugynevezett légysugárzású rádióaktív anyag van, nem sugárveszélyesek, annál kevesebbé, mert biztonsági zárás ampullákban, gondos csomagolásban hozzák forgalomba./mti/

--

bb. 27. négysoros tehénistálló, gépesíthető zárt sertéshizlal-da fűthető- szellőztethető csibenavató. - farkasdi zoltán kossuth-dijas főmérnök nyilatkozata a mezőgazdasági építéset új irányai-ról és a termelészövetkezetek részére készülő tipustervekről

i/ie/lm ká

1961. május 24.

az idén kereken tízezer új épületet kapnak a termelészö-vetkezetek, s a beruházások üteme a következő években előreláthatólag még növekszik. az építkezések tereveit zömmel a földművelésügyi minisztérium tervező állalata, az agroterv ké-szítési, nem kis részben rajtuk múlik tehát a szövetkezeti majorok kialakításának sikere. farkasdi zoltán a vállalat kossuth-dijas főmérnöke tájékoztatta az mti munkatársát a termelészövetkezetek ré-szére készülő új tervekről

- az utóbbi évek munkája alapján jelenleg több mint kétszáz prototípus- és tipusterv áll a mezőgazdaság rendelkezésére - mon-dotta - a jelenlegi épületek zöme jól bevált, de a mezőgazdaság és az építőipar fejlődésének megfelelően ezeket is állandóan tö-kéletesíteni kell. a vállalatnál most csaknem 50 újabb tipusterv áll befejezés előtt, ezek főként a tavalyi prototípus - terveket fejlesztik tovább korszerűbbé és olcsóbbá.

- a mezőgazdasági építkezés világszerte új építési mód felé tart: szinte mindenütt megfigyelhető, hogy viszonylag nagy élettarta-mu, de könnyen átalakítható, mozgatható épülettípusok kialakítására törekcsenek. mindez összefügg a mezőgazdaság strukturájában ugyancsak világszerte végbemenő változással: a termelés specializálásával és koncentrálásával. ez a folyamat nálunk is kibontakozik, s az építészek, aki nemcsak néhány évre tervez, fel kell figyelnie a perspektívára. tekintetbe kell vennünk egy másik körülményt is, mégpedig azt, hogy mezőgazdaságunk technikai színvonala, a dolgo-zók hozzáértése rohamosan fejlődik.
/folyt.köv./

11. 20

-15-

Se

bb. 27. / négy soros tehénistálló.....1. folyt./r lm

a tervező munkánál ez azt jelenti, hogy olyan épületek van szükség, amelyek egyelőre teljes gépi berendezés nélkül, a hagyományos módon is jól kihasználhatók, de későbbiekben gépesíthetők, a fejlődő mezőgazdaság követelményeinek megfelelően korszerűsíthetők legyenek.

- a viszonylag legköltségesebb épületeket igénylő tehénészetek részére több új istállót terveztünk a drága vasbetonszerkezetet acél és fa kombinációjával pótoljuk - ez sokkal könnyebben is szállítható-, az eddigi magas- illetve lapos-tetőt közepmagas hullámpala helyettesíti. ezzel férőhelyenként 1000 forinttal csökkenthetjük az eddigi legolcsóbb istálló építési költségét, pedig szélességét egy méterrel megnöveltük. a készülő tervek szerint ugyanis megváltozik az istálló belső beosztása, jobban alkalmazkodik a fejlettebb állattenyésztési technológiához. a jászolok nem a falhoz, hanem középre kerülnek, így kevesebb munkaerő kell a takarmányozáshoz. az etető- és a trágyaszállító-ut olyan széles lesz, hogy traktor is elfér rajta, de átmenetileg egyszerűbb gépesítéssel, sőt igás-állattal is megoldható a szállítás. elkészült a négy soros istálló terve is. itt már azt a korszerű építési irányzatot érvényesítettük, amely szerint a hosszú, keskeny épületeknél sokkal gazdaságosabbak a négyzet- vagy azt megközelítő alakúak, mert így kevesebb falra, kevesebb utra van szükség. ezeknek az épületeknek a telepítésénél figyelembe vesszük a távolabbi perspektívát is: úgy helyezzük el, hogy később köré lehessen építeni négy színszerű istállót, s akkor a mostani épület lesz a négy-öt száz férőhelyes tehénészet etető- és fejlődőközpontja.

- a szövetkezetek sertés-tenyésztési részére szintén több új típusú tervezet készül. a nálunk mindeddig általános nyitott, színszerű hizlalószállások megfeleltek a mangalica-fajtának, az igényesebb hussertések hizlalásánál azonban már nagyobbak a követelmények. a hizlalók továbbra is szerfából épülnek, de olyan zárt helyiséggel, ahol etetni is lehet az állatokat. a szövetkezetek különböző körülményeit figyelembe véve többféle változatot dolgoztunk ki az etetés és a trágyahordás gépesítésére. ami a beruházást ugyan megdrágítja, de csökkenti a munkaerő-szükségletet. a csibenevelők terveinél főként a méreteket növeltük: olyan tízezer férőhelyes épületeket tervezünk, amelyek a kétszemesükre bővíthetők. továbbfejlesztjük az üzemeltetési technológiát is: korszerűbb lesz a fűtés és a szellőztetés. farkasdi zoltán főmérnök elmondotta; a jövő évi típus- és ajánlott tervek teljes dokumentációja már az idén szeptemberben a termelőszövetkezetek rendelkezésére áll, hogy elegendő idő jusson a tervek gondos kiválasztására és helyszíni alkalmazására. /mti/

10.45. 11⁵⁵

- 16 -

KE

bb 20. Kipróbálták az első hazai műanyagvitorlákat

vid te szb ki

1961. május 24.

külföldön a vitorlázók már évek óta sikerrel alkalmazzák a műanyagból készült vitorlákat. a balatonon az idén, az évadnyitóval egyidőben kezdték meg a kísérleteket, a pamutvásznakat helyettesítő területen műanyaggal. a hazai területen vitorlát smalcz józsef textilmérnök elképzelése alapján készítették az adria selyemszövő gyárban, ahonnan végeken szállították balatonfüredre. a sporthajó üzem dolgozói szabták ki a megfelelő méretű vitorlákat, amelyek a legkedveltebb balatoni hajó-típusokra, a csillag-hajóra, a finn-dingire és a repülő hollandi mintájú vitorlásokra kerültek.

a műanyagvitorlákkal eddig már több próbautat, sőt versenyeket is futottak. megállapították, hogy a pamutvásznál sokkal alkalmasabb, használhatóbb, mert a szél nyomásának rugalmasan engedelmeskedik, de nem nyulik, s így alakját sem változtatja meg. előnye, hogy a víz lepereg róla. alkalmazásával sikerül növelni a hajók sebességét is. a repülő hollandi típusu hajóval például 30-35 kilométeres óránkénti sebességet értek el műanyagvitorlával, ami a pamutvásznal elérhetetlen volt. a hófehér vitorlákat a kedvező tapasztalatok alapján rövidesen sorozatban készítik. /mti/

--

bb 22. az idén ötvenhétmillió forint beruházással bővítik és korszerűsítik az iszkaszentgyörgyi bauxitbányát

vid te szb ki

1961. május 24.

a fejér megyei bauxitbányák iszkaszentgyörgyi üzemének fejlesztésére az idén 57 millió forintot költenek. többek között mintegy 5.300 méter, korszerűen biztosított vágatott hajtának ki és arra törekednek, hogy gépesítéssel a munkacsapatokat mentesítsék a nehéz fizikai erőt igénylő rakodástól. ez a munka jó ütemben halad és az iszka 2. bányából áprilisban kitermelt bauxit 88 százalékát már géppel rakták fel.

a második félévben megkezdik az energiaszolgáltatást az új transzformátorház, november elején pedig előreláthatóan üzembehelyezik az új aknaszállító berendezést.

/folyt.köv./

10.35. 12.⁰⁵

-18-

SE

bb 25. az üzemekben már előjegyzik az ünnepi könyvhét köteteit -
üzemi könyvterjesztők a könyvvásárról

i v/hné-lm sr

1961. május 24.

az ünnepi könyvhét előtt néhány nappal mindenütt gondosan készülnek a könyvheti seregszámra az üzemi könyvesboltok és könyvterjesztők is. a raktárakba már megérkeztek az új kötetek, sok üzembe meghívtak írókat, költőket, hogy tartsanak előadásokat az irodalom időszerű problémáiról és dedikálják műveiket a vásárlóknak. nagyobb üzemekben ünnepélyesen nyitják meg a könyvhétet, nem egy helyen a gyáron belül is könyvsátrat állítanak fel. az üzemi könyvforgalom jelentős részét az üzemi könyvterjesztők „bonyolítják”, „hogyan készülnek a könyv hagyományos ünnepére - erre ad választ néhány üzemi könyvterjesztő.

major béláné, a csepeli szerszámgépgyár terjesztője:

- az ünnepi könyvhét kötetei iránt nálunk már nagy az érdeklődés. sokan kérdezik tőlem: milyen szép és értékes irodalmi alkotások jelennek meg a könyvhétre, mit érdemes majd vásárolni. általában minden hónapban tartok könyvvásárt, most, a könyvhéten természetesen minden nap kirakom az ünnepi kiadványokat. a könyvhét valamelyik napjára várok egy író is, aki dedikálja majd művét a dolgozóknak.

andrusek józsefné, a ganz-másvag gyár munkásellátási osztályáról.:

- szorgalmasan „készülök”, a nagy eseményre. tanulmányozom a megjelenő műveket, hogy beszámolhassak róluk vásárlóimnak. jól ismerem vevőimet, és ők is engem, úgy hogy nagyobb propagandára nincs szükség. az állami könyvterjesztő vállalat tájékoztató című lapját - amely részletesen tartalmazza az ünnepi könyvhéten megjelenő művek jegyzékét - megkapják tőlem a munkatársak és így könnyebb a választás.

köves istvánné, az acélöntő és csőgyár terjesztője.

- a könyvhét alatt nagyobb vásárt tartok, amikor több munkatársam társadalmi munkában segít nekem. a mi gyárunkban többszázan dolgoznak, a hangosbemondón már most értesítem a dolgozókat a megjelenő könyvekről. éppen ezért több olyan vevőm van, aki már előjegyzett könyveket az ünnepi könyvhét kötetei közül.
/mti/

10.55.12.70

- 17 -

st

bb 22. /az idén ötvenhétmillió... folyt./- szb

az év végére befejezik a szivattyutelepek építését és felszerelését. a kiemelt víz nagy részét, percenként huszonöt köbmétert, a bányatelepről a székesfehérvárig megépített vízvezetékön székesfehérvárra vezetik, ahol ipari vízként a kibővített könnyűfémű használja fel, egy része azonban tisztítás után a város ivóvízellátását szolgálja majd.

a fejérvé megyei bauxitbányák ez évi iszkaszentgyörgyi beruházásai lehetővé teszik, hogy iszkaszentgyörgy 1962-től a hazai timföldgyárakat megfelelő mennyiségű és minőségű bauxittal lássa el. /mti/

--

bb 21. komárom megyében kétszerannyian vizsgáznak a dolgozók középiskolájában, mint tavaly - jó eredménnyel zárultak a tszközségek esti általános iskoláinak vizsgái

vid fm/ke szb fm

1961. május 24.

komárom megyében még egyetlen évben sem tanultak olyan sokan a dolgozók esti iskoláiban, mint most. jelentősen emelkedett a felnőtt hallgatók száma az iparvidékeken. sok tanuló van a szocialista brigádtagok között. az iparvidékeken lényegesen kisebb volt a lemorzsolódás, mint az elmúlt években, mert az üzemek, vállalatok az eddiginél is fokozottabban segítették a tanulókat. a szakszervezet kezdeményezésére például a szénmedencékben olyan „szülői”, értekezleteket rendeztek, ahol a szülők szerepét az üzemek gazdasági és szakszervezeti vezetői töltötték be, s az iskolák tanárai tájékoztatták őket a dolgozók tanulmányi eredményeiről. több üzemben mérnökökből, technikusokból alakított korrepetáló csoportok segítették a tanulókat. többszöröse-re növekedett a tanulók száma a megye termelőszövetkezeti községeiben is. tavaly mindössze 3, az idén már 13 tszközségben működött esti általános iskola. a mezőgazdasági munkák miatt ezekben a községekben már befejeződtek és jó eredménnyel zárultak a vizsgák. /mti/

--

st

- 19 -

10.50 12.10

bb 28. négynapos konferencián tárgyalják meg a szakemberek a beton korróziójával összefüggő időszerű kérdéseket

t tz/sze szb hk

1961. május 24.

szerdán reggel a technika házában megkezdődött a magyar kemikusok egyesülete által rendezett első magyar betonkorróziós konferencia.

a konferencián vegyészek, építészek, tervezők, statikusok és kivitelezők beszéltek meg a beton korróziójával kapcsolatos kérdéseket. négy tagozatban összesen 26 előadás hangzik el. ezek alapján megtárgyalják a korrózió elleni védelem elméleti kérdéseit és a védekezés lehetőségeit részint hagyományos, részint műanyagokkal, valamint a mátrai-rendszerű salakvasbetonfödémek korróziójával és helyreállításával kapcsolatos problémákat.

a konferenciát szokup lajos, építésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg. rámutatott arra, hogy a konferenciának felkell hívnia a figyelmet a beton széleskörű felhasználási lehetőségeire és egyúttal fel kell lépnie azzal az indokolatlan óvatossággal szemben, amely gyakran útját állja a különböző esetekben a beton alkalmazásának. be kell bizonyítani, hogy a legtöbb káros jelenségnek megvan a maga ellenszere, s a helyes védekezés lehetővé teszi a beton széleskörű felhasználását nemesebb anyagok helyettesítésére. a konferenciának egyúttal meg kell teremtenie a szakterület művelőinek együttműködését is, megszüntetve a párhuzamos kutatásokat és biztosítva a kutatási eredményeknek a gyakorlatban való értékesítését. kívánatosnak mondotta végül a jövő tennivalóira vonatkozó egységes munkaterv kidolgozását és a korrózió elleni védekezés kérdéseinek megoldására külön szerv létrehozását.

ezután megkezdődtek a szakelőadások, amelyek szombaton délig tartanak. /mtl/

--

bb 29. négy iparművész kiállítása

j szb hk

1961. május 24.

g. staindl katalin, mikó sándor, garányi józsef, pécsi lászló iparművészek kiállítása nyílik a csók istván galériában /5. ker., váci utca 25./ május 26-án, pénteken délután fél 6 órakor. /mtl/

--

11.00 12.15

-- 20 -

Se

bb 30. a televízió műsora május 25-én, csütörtökön:

sze szb hk

1961. május 24.

17.30-kor jön, jön a cirkuszkocsi, gyermekbalett, átvétel varsóból;
18.10 kisdobosok műsora
18.40 a jövő hét műsora, műsorismertetés
18.45 vendégek kubából. riport a kubai ifju felkelők szövetségének tagjaival
19.05 schiller stuart maria. romantikus dráma három felvonásban. színházi közvetítés debrecenből. a színházi közvetítés első szünetében tv-híradó a második szünetben riport. körülbelül 22 órakor hírek.

--

bb 31. stopar babsek

p/co szb hk

1861. május 24.

az egyesült nemzetek szervezete levéltárának igazgatója, magyarországi utazása alkalmával kedden felkereste a művelődésügyi minisztérium levéltári osztályát és az országos levéltárat. /mtl/

--

előfizetőinkhez!

értessítjük előfizetőinket, hogy elkészült algéria című külpolitikai dokumentációs füzetünk; szétküldését a mai napon megkezdjük. a 82 oldalas füzet rövid történelmi, földrajzi, gazdasági ismertetést ad algériáról, majd részletesen közli a felszabadító harc eseményeit 1954. november 1-től kezdve; külön fejezetben ismerteti az algériai kérdés tárgyalását az ENSZ-közgyűlés 10-15. ülészakán, s eseménynaptárral, név- és tárgymutatóval, térképekkel igyekszik elősegíteni az újságírók, előadók munkáját.

a füzet ára példányonként 60 ft.

Laosz című füzetünk néhány nap alatt teljesen elfogyott, ezért kérjük előfizetőinket, hogy megrendelésüket telefonon, vagy írásban mielőbb közöljék velünk.

1961. május 24.

az mti kiadóhivatala.

14.00

14.30

- 21 -

bb 32. időjárásjelentés

tm szb hk

1961. május 24.

a meteorológiai intézet jelenti május 24-én, szerdán 13 óra-

kor:

délen záporok, zivatarok

európa nagy részében csendes, száraz, sokfelé gyengén felhős időjárás utalkodik. hazánkban tegnap kisebb felhőátvonulások voltak, néhány helyen pár csepp esővel. a hőmérséklet a nap folyamán általában 20-22 fokig emelkedett, ma hajnalban a keleti és északi megyékben többhelyen 4-8, az ország többi részében 8-12 fokig süllyedt. a napsütés időtartama a nyugati országhatár közelében 4-7, máshol általában 7-13, az északkeleti megyékben 12-14 óra volt. ma délelőtt a dunántúlon egy-két helyen kisebb esők voltak, északon és keleten gyengén, máshol erősen felhős volt az ég. a hőmérséklet a dunántúl déli felében 13-16, az ország többi részében 17-20 fok volt, 0.7 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, gyengén süllyed.

várható időjárás csütörtök estig: változó mennyiségű felhőzet, néhány helyen, főként a mai napon az ország déli felében záporosó, zivatar. mérsékelt szél, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-11, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 19-22 fok között.

a duna vizállása ma reggel: 430 centiméter. /mti/

--

14.05. 14.30

Se

- 22 -

bb 33. vita a mai magyar irodalomról

k hi/sze-lm sr

1961. május 24.

a fővárosi szabó ervin könyvtár a könyvhét alkalmából szerdán a kossuth klubban vitát rendezett a mai magyar irodalomról. bevezetőt mondott dobozy imre kossuth-díjas, a magyar írók szövetségének főtítkára. a vitában többek között felszólalt jászberényi józsef, a szépirodalmi könyvkiadó igazgatója és erdős lászló, a magvető könyvkiadó csoportvezetője. /mti/

--

bb 34. elutazott hazánkból az indonéz köztársaság legfelsőbb tanácsadó testületének küldöttsége

t di/tm-lm sr

1961. május 24.

szerdán elutazott hazánkból az indonéz köztársaság legfelsőbb tanácsadó testületének küldöttsége, amely a hazafias népfront országos tanácsának vendégeként tartózkodott hazánkban. az indonéz és magyar zászlókkal fellobogózott ferihegyi repülőtéren a delegáció bucsuztatására megjelent dr. ortutay gyula, az elnöki tanács tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtítkára, szakasits árpád, az elnöki tanács tagja, az országos béketanács elnöke, dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, bhari lászló, harmati sándor, és szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkárai, nagy jános, a külügyminisztérium osztályvezetője, radványi jános, a külügyminisztérium protokoll-osztályának vezetője és a hazafias népfront, az országos béketanács elnökségének több tagja. ott volt mirko tepavac, a jugoszláv szövetségi népköztársaság magyarországi nagykövete.

a küldöttséget dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtítkára bucsuztatta, s tolmácsolta népünk jókívánságait az indonéz nép országépítő munkájához. szavaira roeslan abdulgani, az indonéz köztársaság legfelsőbb tanácsadó testületének alelnöke válaszolt. hangsúlyozta:

- hálásak vagyunk a meghívásért, a szívélyes baráti fogadtatásért és a gondoskodásért, amellyel kellemessé tették itt-tartózkodásunk napjait. budapestről belgrádba visz az utunk, majd néhány más európai ország meglátogatása után hazatérünk. ottton kemény munka vár ránk, mert csakugy, mint önök magyarországon indonéziában mi is fejlett ipari országot akarunk az elmaradott agrárország helyén teremteni.

/folyt.köv./

14.12. 14.55

- 23 -

Me

bb 34. /elutazott hazánkból... 1. folyt./- szb

roeslan abdulgani végül újabb sikereket kívánt a magyar munkásoknak, dolgozó parasztoknak, értelmiségieknek és az indonéz-magyar barátság éltetésével fejezte be szavait.

x x x

roestan abdulgani az indonéz köztársaság legfelsőbb tanácsadó testületének alelnöke, a hazánkban járt delegáció vezetője nyilatkozatot adott a magyar távirati iroda munkatársának:

- magyarországi látogatásunk során abban a szerencsében volt részem, hogy igen alapos beszélgetéseket folytathattam kádár jános államminiszterrel, kállai gyulával, a minisztertanács első elnökhelyettesével és szarka károly külügyminiszterhelyettesével. ezek az eszmecserek épp úgy, mint az elmúlt néhány nap alatt szerzett egyéb tapasztalatok és benyomások megerősítették véleményemet: magyarország élén nagyon szilárd kormány áll, olyan testület, amely ellentétben a külföldön időnként még ma is fel-fel bukkanó valótlan állításokkal, mélyen a népben gyökerezik, a gyárak dolgozóit, a szántóföldek szorgalmas munkásait, s az értelmiségiek között. ez a kormány a nép akaratára épül, arra az akaratra, amelyet az ország lakossága a hazafias népfront csatornáin keresztül is demokratikus uton juttat kifejezésre. ez a kormány helyes politikát, a béke és a haladás politikáját folytatja. magyarországon a béke és a haladás szorosan összefonódik egymással és elválaszthatatlan egymástól. a magyar nép és ve etől a béke mellett állnak, hogy haladhassanak és haladnak, mert tudják, hogy sikereikkel, eredményeikkel hozzájárulnak a világ békéjének megőrzéséhez.

- láttuk az ipari vásárt, amely hű tükre a magyar ipar sokféle ágában elért nagyszerű eredményeknek. a kiállított gépek, berendezések, műszerek gazdag áruválasztékról tanuskodnak. jártunk sztálinvárosban, amely méltó jelképe a szocializmushoz vezető uton haladó magyarországnak, s meggyőzően bizonyítja, milyen nagy vívmányokra képes a szocialista társadalmi rend, amely felszabadítja a termelőerőket, az emberek alkotóerejét. estéknént kulturális program színesítette látogatásunkat. megnéztük a magyar állami operaház balett-együttesének előadását, az állami népi együttes műsorát. művészetük különösen dinamikájával, életteli-ségével hatott ránk, s bebizonyította, hogy a világon az elsők egyike. megismerkedtünk a magyar zene néhány alkotásával is, s ez a találkozás ugyancsak örömeinkre szolgált, jóllehet liszt, bartók és töredékeiben kodály zoltán muzsikáját már ismertük.
/folyt.köv./

14.20. 14.50

- 24 -

14.50

bb 50. mezőgazdasági nagyaktiva értekezlet szolnok megyében

vid ká/tm vm

1961.május 24.

a szolnok megyei pártbizottság és a megyei tanács végrehajtó bizottsága szerdán mezőgazdasági nagyaktiva-értekezletet rendezte a mezőheki állami gazdaság alcsiszigeti üzemejében. a tanácskozásán, amelyen megjelent k.nagy sándor, a földművelésügyi minisztérium szövetkezetpolitikai főosztályának vezetője, sándor kálmán, az mszmp központi bizottságának tagjai, 1.200 párt-és tanácsi vezető termelőszövetkezeti elnök, állami gazdasági, gépállomási igazgató, tömegszervezeti vezető vitatta meg a nagyüzemi gazdálkodás multi-évi tapasztalatait és az ideiterveket. csáki istván, a megyei pártbizottság első titkára előadásában közölte többek között, hogy szolnok megye termelőszövetkezeti és állami gazdasági időben és jó minőségben végezték el a tavaszi munkákat. a gabona terméskilátások biztatóak. hangsúlyozta: gabonatermés betakarítása minden eddiginél gondosabb, szervezettebb munkát igényel. a betakarításban résztvevőket anyagilag is ösztönözni kell. felhívta a figyelmet a rendelkezésre álló munkaerő jó elosztására és a családtagok fokozottabb bevonására a szövetkezetekben. az árutermeletről szólva hangsúlyozta a háztáji árutermelet szerepét, s min: mondotta, a háztáji porták eddig 26.340 hízottsertés értékesítésére kötöttek szerződést, de a lehetőségek ennél jóval nagyobbak.

az előadást élénk vita követte./mti/

- . -

bb 51. elkészült az elzett-ben az első mágneses ajtózárr

i sl/sze vm vg

1961.május 24.

az elzett vasárugyárban szerdán érdekes zártípusú első példánya készült el, amely kulcs és kilincs nélkül működik. az újfajta zár műanyagházba építve mágneslapból áll, amely az ajtótokra csavarozva magához vonzza a fémlapozattal ellátott ajtót. az ilyen „zár”, lakáson belül, például szekrényeken lehet jól alkalmazni. a gyár vezetőinek véleménye szerint ennek a modern ajtószerveletnek külföldön is nagy sikere lesz, ezért a külkereskedelmi szervekkel már meg is kezdték tárgyalásaikat. a sorozatgyártása előreláthatólag jövőre indul meg./mti/

- . -

17,25

17.35

- 39 -

bb 52. világszerte fokozódik az érdeklődés a lósporthoz - erőteljesen fejlődik a magyar telivér-tenyésztés - országos verseny-
lőtenyésztési tanácskozás kisbérien

t cs/j vm ká

1961. május 24.

a nagy hagyományú magyar lőtenyésztés és lósporthoz legkiválóbb szakemberei szerdán a kisbéri állami ménes nyeszkenye-pusztai telepen vitatták meg az elmúlt évek telivér lőtenyésztésének eredményeit és a további feladatokat. a magyar agrártudományi egyesület által rendezett tanácskozást izinger pál, az állami gazdaságok főigazgatója nyitotta meg. pál jános, a lőtenyésztési igazgatóság vezetője vitaindító előadásában értékelte a telivér lőtenyésztés legutóbbi tapasztalatait, s bejelentette, hogy moszkvában augusztus 2-án nyitják meg a szocialista országok ideai nagy nemzetközi galoppversenyét, amelyen a magyar lovasok és lovak is nagy számban szerepelnek. laky ferenc, a lőtenyésztési igazgatóság versenylőtenyésztési főelőadója a magyar versenylő-tenyésztés helyzetéről beszélt. elmondotta többek között, hogy a lósporthoz világszerte erőteljes fejlődésnek indult az utóbbi években, s hogy hazánk dolgozó ifjúsága körében is nagyobb az érdeklődés a lovas sport iránt. a világszerte híres magyar telivér-törzsszállomány 97 százaléka elpusztult vagy elveszett a második világháború idején 6 törzskancával és 2 fedező ménnel indult újra a hazai telivértenyésztés és jelenleg több mint 250 törzstelivér kancánk van. a legutóbbi 15 év alatt kerekén 90 telivért és 50 ügetőlovat vásároltunk a fejlett lőtenyésztéssel rendelkező országoktól. 3 telivér- és 3 ügetőménest szerveztek a szaporodó állomány elhelyezésére és az idomításra kerülő csikók felnevelésére. jelenleg a galopp-pályán 360, az ügetőpályán 410 lovat idomítanak. jellemző a magyar sportlovak kiváló teljesítményére, hogy az évente megismétlődő nemzetközi versenyeken a telivér-állomány rangsorában a szovjetunió és a német demokratikus köztársaság mögött a magyar telivérek a harmadik helyet foglalják el.

az előadások után a hozzászólók hangsúlyozták, hogy a lőtenyésztésnek nemcsak a lósporthoz, hanem - a fokozott gépesítés mellett is - a mezőgazdaság fogatigényeit is ki kell elégítenie.
/mti/

17,30

18.-

- 40 -

bb 56. sok érdekes ötlet, kezdeményezés baranya, somogy, tolna népfrentbizottságainak kulturális munkájában - három megye népfrent-vezetőinek tapasztalatcseréje pécsent

vid fm/ke vm fm

1961. május 24.

baranya, somogy, tolna népfrent-bizottságainak és a hazafias népfrent országos elnökségének művelődési vezetői, munkatársai találkoztak szerdán pécsent, hogy tapasztalataikat kicseréljék, jövőbeni terveiket megbeszéljék.

a baranya megyei népfrent-bizottságok művelődési munkájáról molnár károly tájékoztatta a tanácskozás résztvevőit. hangsúlyozta, hogy a megye népművelési munkájának előterében a mezőgazdaság szocialista átalakulását követő tudatformálás, a falu fokozott kulturális igényeinek kielégítése áll. ennek baranyában változatos, érdekes megnyilvánulásai találhatók. a hazafias népfrent-bizottságok javaslatára száz községben vásároltak televíziót a falusi klubok részére, tótszentgyörgyön és mágocson műsoros rendezvények bevételéből a könyvtárak könyvtárákat növelték. sok helyen olvasótermeket létesítettek, a könyvek számát gyarapították a községfejlesztési alapról. a művelődési otthonok építését - az idén 23 készül baranyában - társadalmi munkával segítik. komlón népfrentklubot építettek 700.000 forint értékű munkával.

a művelődési intézményekben színvonalas, tartalmas munkát végeznek. mágocson, szászváron és még más községben a népfrent rendezésében - havonta kétszer hallgatnak előadásokat a falu lakosai, a népfrentkörök könyvismerető és felolvasóesteket, filmvetítéssel kísért előadásokat szerveznek, a mohácsi sokác körben a délszláv nemzetiség kulturáját ápolják. megalakultak a szigetvári és pécsváradi várak baráti körei, amelyeknek tagjai részt vesznek a műemlékek megóvásában, muzeumi tárgyak gyűjtésében, évfordulók ünnepeinek rendezésében. szigetváron például zrínyi hős halálának 400. évfordulójára készülnek. sellyén a hazafias népfrent kezdeményezésére hozták létre az ormánsági muzeumot, anyagának összegyűjtésében jelentős részt vállaltak a népfrent-aktívák. a nyáron megrendezik az ormánsági kulturális heteket. a népi kultúra emlékeinek megóvása mellett a munka zömét természetesen a termelőszövetkezetek tagságát érintő időszerű kérdések megválaszolása, gazdasági, műszaki, jogi, közigazgatási előadások tartása jelenti.

/folyt.köv./

17,37 19.30

- 41 -

/bb 56. sok érdekes....1.folyt./vm

ugyancsak a népfront munkájának eredménye, hogy az általános iskola felső tagozataira tömegesen jelentkeztek a dolgozó parasztek. sikerrel működik baranya négy kihelyezett mezőgazdasági technikuma is.

szücs józsef, a somogy megyei népfrontbizottság munkatársa nyári terveikről szólva elmondotta, hogy a somogyi tájegységek - zselic, koppányvölgy, kisbalaton vidéke - kulturális központjaiban gazdag programmal termelőszövetkezeti találkozókat rendeznek. a kaposvári tangazdaságban augusztus 20-án megyei parasztnapt, munkás-paraszt találkozót, és mezőgazdasági gépbemutatót tartanak. a járási székhelyeken, a nagyobb falvakban bérletes előadássorozatokot indított a kaposvári színház.

végül lászló antal, a tolna megyei népfront-bizottság munkatársa vázolta a megyében végzett népfront-munkákat./mti/

- . -

bb 55. bolgár vezetők a budapesti ipari vásáron

küm vm sr

1961.május 24.

rajko damjanov, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának első elnökhelyettese hazautaztában rövid időre megszakította útját budapesten, ahol a bolgár kormány több tagjával együtt - köztük a.dimitrovval, az iparügyi bizottság elnökével, i.prmov földművelésügyi miniszterrel, v. balevszkiival, az iparügyi bizottság elnökhelyettesével, m.ivanovval, a tervhivatal első elnökhelyettesével és l.avramovval, a külkereskedelmi miniszter első helyettesével - megtekintette a budapesti ipari vásárt. a bolgár vezetők a vásárt apró antalnak, a minisztertanács első elnökhelyettesének társaságában látogatták meg.

fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja a bolgár vendégek tiszteletére vacsorát adott, amelyen jelen volt puja frigyos külügyminiszterhelyettes./mti/

- . -

17,40 19.30

- 42 -

KK

bb. 57. a csehszlovák parlamenti küldöttség látogatása a balaton vidékén

vid gk/gy/fm

1961. május 24.

a csehszlovák szocialista köztársaság hazánkban tartózkodó parlamenti küldöttsége - zdenek fierlingernek, a csehszlovák nemzetgyűlés elnökének, a csehszlovák kommunista párt politikai bizottsága tagjának vezetésével - szerdán a balaton vidékére látogatott. a parlamenti küldöttséget elkísérte rónai sándor, az országgyűlés elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagja és vass istvänné, az országgyűlés alelnöke. a küldöttség utban a balaton felé meglátogatta a székesfehérvári szabad élet termelőszövetkezetet. balatonfüreden pap jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a veszprém megyei pártbizottság első titkára, és dr. straub gyula, az országgyűlési képviselők veszprém megyei csoportjának elnöke fogadta a vendégeket. a parlamenti küldöttség balatonfüreden felkereste a vidék egyik idegenforgalmi nevezetességét, a baricska csárdát. zdenek fierlinger, a csehszlovák nemzetgyűlés elnöke pohárköszöntőjében elmondotta, hogy 1956-ban járt hazánkban, s most örömmel tapasztalja, hogy az ország azóta is nagy fejlődésen ment keresztül. a delegáció vezetője elismeréssel szökölt a balatoni üdülőhelyekről. a parlamenti küldöttség a baricska csárda udvarán találkozott az egyik csehszlovák turista csoporttal, amelynek tagjai jabloncéből látogattak a magyar tenger vidékére.

a delegáció tagjai szerdán a késő délutáni órákban balatoni hajókiránduláson vettek részt.

/mti/

..

17,34 19.15

- 43 -

KK

bb 58. szerdán szocialista szerződést kötött a dunai szalmacellulózsgyár építésében részvevő vállalatok többsége

vid te vm ki

1961. május 24.

a sztálinvárosban épülő dunai szalmacellulózsgyár építése 660 millió forintba kerül, s ez az összeg hét év alatt megtérül, ez a könnyűipari üzem ugyanis hazai alapanyagból évente 22.000 tonna szalmacellulózt gyárt.

a szalmacellulózsgyár építésének fontosságára a hetedik pártkongresszus is felhívta a figyelmet. most a sztálinvárosi pártbizottság mellett működő gazdasági és ipari bizottság tanácskozással hívta össze az építésben és szerelésben részvevő vállalatok és üzemek igazgatóit, párt- és kisz-titkárait, valamint a felügyeleti szerveket. a közös cél az, hogy a hat hónappal megrövidített határidőre, 1962. decemberében a gyárban megkezdhessék az üzemi próbákat. a szerdán tartott tanácskozás előtt a részvevők megtekintették a magyarányu építkezést, majd délután megvitatták a feladatokat.

gáti péter, a dunai szalmacellulózsgyár igazgatója elmondta, hogy minden egyes hónapnyi határidő rövidítés, vagy pedig eltolódás havi 250.000 dollár hasznot, illetve kárt jelent népgazdaságunknak.

a tanácskozáson részt vett igazgatók többsége megállapította, hogy a határidők megtartásának jó együttműködéssel megvannak a feltételei. a sztálinvárosi pártbizottság felhívására tizenkét igazgató aláírt szocialista szerződést tett le a pártbizottság asztalára. elsőnek rauk iván a gábor áron vasöntőde és gépgyár igazgatója adta át az aláírt szocialista szerződést. őt követték a többiek, köztük a sztálinvárosi 26. építőipari vállalat, amely eddig is kiválóan dolgozott, az 1. számú mélyépítő vállalat, a budapesti szerelővállalat, az elektromos szerelőipari vállalat, az általános szakipari vállalat és mások. többen bejelentették anyagbeszerzési és egyéb problémáikat, amelyeket közös erővel oldanak meg.

takács imre, a sztálinvárosi kisz-bizottság titkára bejelentette, hogy a sztálinvárosi kisz-fiatalok védnökséget vállaltak a gyárépítkezésen.

végül juhász jános, a sztálinvárosi pártbizottság titkára mondott köszönetet a vállalatok vezetőinek./mti/

18,40

19.2

- 44 -

bb. 35. / a b.i.v. eseményei..... 1. folyt./ gy

magyar vállalatok tájékoztatói az ipari vásáron bemutatott kiállítás anyagról

szerdán több budapesti vállalat adott tájékoztatót a budapesti ipari vásáron az itt bemutatott gazdag kiállítás anyagról. ismertették legújabb gyártmányaikat, exportcikkeiket.

a nehézipari minisztérium pavilonjában macskásy hugó a műanyagipari kutatóintézet alkalmazástechnikai osztályának vezetője számolt be a műanyagipar mezőgazdasági felhasználásának újabb lehetőségeiről. hangsúlyozta, nemcsak a műanyagok előállítására fokozódik, hanem választékuk is állandóan bővül. elemezte, hogyan használhatja fel a műanyagokat az építőipar. az építőiparban évek óta alkalmazzák a kemény pvc-csőveket, továbbá a pvc-padlót. nagy fejlődést jelentett a hungária műanyag- és gumigyár gépi berendezéseinek korszerűsítése. új gépeivel a gyár eleget tud tenni a követelményeknek. gyorsan tért hódít a műanyag a bútor- és lakberendezési cikkek gyártó iparban is, ahol ily módon nagymennyiségű fát takaríthatnak meg. a gépipar is hasznosítja már a műanyagot: a vásáron sok olyan gépet is bemutatnak, amelyeknek egyes alkatrészei műanyagból készültek. végezetül arról szólt, hogy ma már a közönség előtt sem szükséges annak bizonyítása, hogy a műanyag nem póttanyag.

az elektroimpex szintén bemutatta a szakembereknek és a sajtó képviselőinek a magyar rádió- és televíziógyártás új produktumait. hudecz istván, az elektroimpex vezérigazgatója többek között elmondta: a rádiókészülékek hagyományos exportcikkeink közé tartoznak. a magyar rádiók harminc évvel ezelőtt jelentek meg első ízben a világpiacon. az idén négyszerannyi rádiókészüléket exportálunk, mint 1950-ben. sok országba ma már eljutnak a televízió készülékeink is, amelyeknek exportját 1957-ben 1 300 készülékkel kezdtük meg. a múlt évben már 65 000 televíziót szállítottunk külföldre. rádió- és televízió készülékeink versenyképesek a világpiacon, ennek köszönhető, hogy rádióinkat több mint negyven országban vásárolják.

a tájékoztatón a székesfehérvári villamosági- televízió- és rádiókészülékek gyára bemutatta újdonságait, köztük az új típusú déliráb elnevezésű televízió készüléket. ennek sorozatgyártását a negyedik negyedévben kezdik meg. elhozták a bemutatóra a székesfehérváriak a b-037-jelzésű új típusú tranzisztoros asztali teleskop rádió mintapéldányát is. a készülék sorozatgyártásának megkezdését szintén még erre az évre tervezik.

/folyt. köv./

18,45

19.25

45 -

bb. 35. / a b.i.v. eseményei.... 2. folyt./ gy

Szerdán kis ünnepség volt a kgm autó- és traktoripari igazgatóságának pavilonjában, ahol a csepel autógyár, az ikarus karosszéria- és járműgyár, valamint a vörös csillag traktorgyár diszoklevéllel és ajándéktárgyakkal jutalmazták azokat a tefu és fővárosi autóbuszüzemi gépkocsivezetőket, akik százezer kilométert tettek meg járműveik nagyjavítása nélkül. A jutalomtárgyakat hidasi ferenc, a kgm autó- és traktoripari igazgatóságának vezetője adta át.

A budapesti vasipari szövetkezetek az idén a petőfi csarnok jobb sarkában kaptak helyet. Hatvanöt vasipari szövetkezet 480 új termékéről békés miklós, a kiszöv elnökhelyettese tájékoztatta a sajtó képviselőit. A vásáron mutatkozik be, egyelőre még csak plakáton, egy most alakult, két szövetkezet összevonásával létrehozott új javító ksz, amely csak a lakosság rendelkezésére áll. Közli, hol működnek fiókjai, amelyek már vállalnak munkát. A szövetkezetek sok érdekes készítménye közül is kiemelkedik nemcsak képletesen, hanem valóságban is egy köralakú üveg és alumínium építmény. Ebben a pavilonban pillanatnyilag az órák ksz-e dolgozik, de ugyanilyen pavilonokat helyeznek el a főváros különböző pontján, foghíjas telkeken, tereken, hogy itt javítórészleget nyissanak. Ismertették azokat a termékeket, amelyek a háziasszonyok munkáját könnyítik meg. Ilyenek az univerzális háztartási daráló, amely húst mákot, kávé, diót, borsot őröl, morzsát és tarhonyát készít, paradicsomot, burgonyát, gesztenyét paszíroz. Az automata elektromos vasaló a csúcshőmérsékleten önműködően kikapcsol és így semmiféleképpen sem pörköldhetnek meg a ruha. A vasipari szövetkezetek kiállították a vásáron a legújabb típusú eötvös ingájukat, a külföldi kereskedelmi körökben nagy érdeklődésre számot tartó illóolaj extrahálót, a vacuumformázót, az üzemi tányérmosogatót, faipari gépeket, járműveket.

/mti/

bb. 59. időjárásjelentés

tm/gy/mi

1961. május 24.

A meteorológiai intézet jelenti május 24-én, szerdán 18 órakor:

csendes idő, napsütéssel

Várható időjárás csütörtök estig: változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb egy-két helyen kisebb záporral. Mérsékelt északi, északnyugati szél. Legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 19-23 fok között.

/mti/

79.2
18.50

- 46 -

bb 60. a román munkáspárt központi bizottságának távirata

vö/pv vm sr

1961. május 24.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának

b u d a p e s t

kedves elvtársak:

A román munkáspárt központi bizottsága szívből köszöni a román kommunista párt megalapításának 40. évfordulója alkalmából küldött jókívánságait és testvéri üdvözlőket.

Az önök üzenete pártjaink és népeink testvéri kapcsolatainak újabb bizonyítéka. Pártjaink és népeink legfőbb törekvése a szocialista tábor és a kommunista világmozgalom egységének további erősítése, a béke és a szocializmus nemes ügyének diadala érdekében.

Kedves elvtársak! Újabb sikereket kívánunk önöknek a szocializmus építésében, a béke megvédéséért folytatott harcban.

román munkáspárt
központi bizottsága. /mti/

bukarest, 1961. május 20.

bb 62. magyar-bolgár barátsági est szigetváron

vid fm/sze vm fm

1961. május 24.

Szigetváron szerdán magyar-bolgár baráti estet rendezett a hazafias népfront baranya megyei bizottsága. Marin pesev, a budapesti bolgár művelődési intézet igazgatójának előadása után Bulgária életét ismertető filmet vetítettek. /mti/

bb 63. gyermekgyógyászati ankét balatonfüreden

vid gk vm fm

1961. május 24.

Balatonfüreden a szot-szanatórium nagytermében szerdán este gyermekgyógyászati tudományos ankét kezdődött, amelyet a veszprém megyei helm páll gyermekkórház igazgatósága és az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének iskolaorvosi szakcsoportja rendez. Az ankéton az ország legnevesebb szakorvosai tizenöt előadást tartanak a gyermekgyógyászati módszereiről. /mti/

20,10

20 25
- 47 -

bb 61. fogadás az ndk pavilonjában - fritz koch, a külkereskedelmi kamara elnökének nyilatkozata a vásárról

t sz-hbj hné vm mi

1961.május 24.

szerdán este a német demokratikus köztársaság kiállítási csarnokában vendégül látták a magyar politikai, gazdasági élet számos képviselőjét. a vendégeket helmut Böhning, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa és hans hoffmann, a pavilon igazgatója üdvözölte. a fogadáson megjelent incze jeno külkereskedelmi miniszter, veres józsef, a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága elnöke, ott volt wilhelm meissner, az ndk budapesti nagykövete, a budapesti diplomáciai testület több vezetője és tagja, továbbá a budapesti ipari vásár külföldi pavilonjainak igazgatói. a nemzeti nap alkalmából a budapesti ipari vásárra érkezett és résztvett a baráti légkörben lezajlott fogadáson kurt enkelmann, az ndk külkereskedelmi miniszterhelyettese és fritz koch, az ndk külkereskedelmi kamarájának elnöke, valamint günther kunze, a lipcsei vásár egyik igazgatója.

fritz koch, a fogadáson az mti munkatársának adott nyilatkozatában a következőkben foglalta össze véleményét a budapesti ipari vásárról.

- hivatásomnál fogva sok vásárt láttam, s valahogy másképp képzeltem el, ezt a budapestit. örökre szolgált, hogy kellemesen csalódtam. nem gondoltam, hogy ilyen nagy, gazdag, mozgalmas és hétköznapi is ennyien látogatják, nem is ímitottam az emberek ilyen rendkívüli érdeklődésére. a vásárnak valóban nemzetközi jellege van, s ehhez nagymértékben hozzájárul a szovjetunió, a kínai népköztársaság, csehszlovákia és a többi baráti ország jól szervezett, izléses, gazdag anyagi kiállítása is. a szocialista országok nagy gondtal és szeretettel rendezték meg itteni kiállításukat, a magyar ipar árubemutatói közül különösen a gépipar és ezen belül is a szerszámgépipar érdekelt. itt is meglepetésben volt részem. nemcsak a szerszámgépek teljesítőképessége, korszerűsége, hanem külső megjelenése, kiképzése, a formatervezés is nagy haladásról tanuskodik. a magyar mérő-és ellenőrző műszerek szintén kiválóak és a brüsszeli világkiállítás óta, ahol pedig igen jól szerepeltek, sokat fejlődött a magyar műszeripar. egy ilyen vásár nagy vonzerő a két rendszer közötti gazdasági versenyben. az ndk és a magyarország közötti kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésének újabb tervtálat ismertem fel itt a vásáron. kereskedelmi kapcsolataink azt mutatják, hogy országaink gépipara kölcsönösen, jól kiegészítheti egymást, s ennek nagy perspektívái vannak, - mondotta befejezésül fritz koch./mti/

20.15

19,08

- 48 -

bb 64. együttes végrehajtó bizottsági ülésen tárgyalta debrecen a városi tanács és a városi pártbizottság debrecen általános városrendezési tervét

vid hné vm mi

1961.május 24.

debrecenben szerdán a megyei jogú városi tanács végrehajtó bizottsága és a városi párt-végrehajtó bizottság egésznapos ülést tartott. az együttes ülésen biri andrásnak, a városi pártbizottság titkárnak elnökletével megvitatták azt a beszámolót, amely az általános városrendezés 25 éves távlati tervét ismertette. a tanácskozásán résztvettek az építésügyi minisztérium város-és községrendezési főosztályának képviselői.

debrecen, amely a tiszántul regionális központjává van kijelölve, tovább iparosodik, gazdasági, társadalmi és kulturális téren fejlődik. a több mint ezeréves település, amely az idén ünnepli várossá nyilvánításának hatszázadik évfordulóját, nagy területével tipikusan alföldi jellegű. a 25 éves városrendezési tervnek a nagyvárosi fejlődést kell elsősorban tovább segítenie. újabb ipartelepek kijelölésével, új lakótelepek létesítésével, a gyógyfürdő és üdülőtér városrészek kialakításával kell ezt megoldani. több mint ötvenezerral gyarapszik a belterületi lakosok száma. jelenleg 30.000 lakás van debrecenben, a 15 éves lakásépítési tervben 16.500 lakás építését tervezték, a további időszakban pedig újabb lakások felépítése válik szükségessé.

az együttes ülés határozata értelmében debrecen városrendezési tervét a lakosság széleskörű bevonásával megvitatják, kikérik a dolgozók és a műszaki szakemberek véleményét, hogy az végső formájában alkalmassá váljék debrecen korszerű nagyvárossá alakítására.

/mti/

bb 66. rippl-rónai-émléket a fészek klubban

i fe/gk vm mi

1961.május 24.

a fészek művészklub egyik alapítójának, rippl-rónai józsef festőművész születésének 100. évfordulója alkalmából szerdán este emlékünnepelet rendeztek a klubban. molnár c. pál visszaemlékezése után bényiné supka magdolna művészettörténész a nagy mester életművét színes vetített képek kíséretében ismertette./mti/

20,50

20.15

- 49 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. május 25.

bb. 1. száz százalékos eredmény a csavarárugyárban: nyolc és félmillió forintos többlettermelés a termelékenység növelésével

i sl/sze/gy/vg

1961. május 25.

az ipari üzemekben az idén új és nagyon fontos feladat került előtérbe, a termelést legalább kétharmacrészen a termelékenység javításával akarják növelni. sok üzem ennél az átlagnál is nagyobb eredményre törekszik, közéjük tartozik a csavarárugyár, amely az év eddigi időszakában a létszám emelése nélkül, sőt kisebb munkaerővel nyolc- és félmillió forint értékű áruval többet termelt, mint tavaly ilyenkor. a többleteredményt tehát teljes egészében a termelékenység javításával érte el. a munka termelékenységét mindenekelőtt a műszaki fejlesztés segítette erre a ritka és ideális szintre.

a gyár munkásainak szinte az egész üzemel újra kellismernedniök, mert a műhelyekben a nagyrészt saját erőből készített korszerű új gépek egész sorát helyezték üzembe. a forgácsolási munkák jelentős részét olyan gépek segítségével sikerült megszüntetni, amelyek sajtolás közben az eddig forgácsoló gépeken végzett munkát is elvégzik. az ugynevezett belső süllyesztett fejű hatlapu csavarok tömeges gyártására, a szükében levő kis átmérőjű csavaranyák előállítására egyaránt új gépet szereltek fel. olyan berendezést is üzembe helyeztek, amely feleslegessé teszi a horonymarást, mert sajtóláskor keresztornyot ver a csavarfejbe. az új gép segítségével természetesen az évenként készülő mintegy másfélmilliárd csavarnak csak egy részét tudják elkészíteni, ezért újabb hornyoló gépeket is a termelés szolgálatába állítottak. kolofik ferenc, azóta nyugalmába vonult lakatos például négy olyan gépet készített, amelyeknek mind-egyike 20 000 csavart munkál meg műszakonként a szokásos tizenkétezerrel szemben. a gyárban már mintegy harminc kolofik-féle gép működik, s mindegyik korszerűbb az előzőnél. e márkás gépeknek a sorsa az idős lakatos nyugalmába vonulásával nem ér véget, mert kolofik ferenc a gyár nyugdíjasainak legutóbbi találkozásán közölte, hogy bőséges szabadidejét még korszerűbb gépek tervezésével tölti. a gyár szívesen várja ezeket a terveket és a további újításokat.

a termelés és a termelékenység aránya igen kedvező a gyárban, az eredmények további fokozására azonban itt is igen nagy szükség van, mert a feldolgozó üzemeket az ipar még mindig nem tudja ellátni egyes csavarféleségekkel. ezért a termelést tovább korszerűsítik. még az idén két újabb hidegsajtoltót helyeznek üzembe, amelyek külön-külön havonta egymillió csavar gyártására képesek, olyan berendezésekkel is bővítik a gyár gépparkját, amelyek a csavaralátéteket lyukasztás helyett sajtólással, tehát hulladék nélkül és az eddiginél sokkal gyorsabban készítik. az ideál programhoz tartozik két automata gépsor felszerelése is, amelyek a mostani 12 napról 2-3 napra csökkentik egy-egy csavar-sorozat átfutásának idejét.

/mti/

20.25

6.25

bb 65. giulietta simionato budapestre érkezett

t fe vm hné vm mi

1961.május 24.

giulietta simionato, a kiváló olasz operaénekesnő szerdán a késő délutáni órákban bécsből jövet budapestre érkezett. az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta:

- először vagyok budapesten, de be kell vallanom, hogy ez a látogatás már napok óta izgalomban tartott. sokat hallottam a zeneértő magyar közönségről és így külföldi kollégáimhoz hasonlóan én is nagy várakozással tekintek budapesti szerepléseim elé. nagyon szeretném meghódítani fővárosuk lakóinak szívét és elnyerni a magyar közönség elismerését. budapesten május 26-án az aidában, amneris, 29-én a don carlosban eboli szerepét énekltem az erkel színházban. ezenkívül fellépek a televízióban és a rádióban is.

- repertoáromon 58 opera szerepelt. gyakran lépek fel hangversenyeken. otthonom róma, a második hazám: a milánói scala, a newyorki metropolitan és a bécsi opera. budapestről ismét bécsbe térek vissza, ahol az ünnepi játékokon vendégszerepelek.

a művésznő szerdán este az operába látogatott, mert minden szabad időt arra akar felhasználni, hogy magyar művésztársaival találkozzék és megismerje a magyar zenei életet./mti/

- v é g e -

- 50 -

21,30

22.25
L. L. L.

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. május 25.

bb. 1. száz százalékos eredmény a csavarárugyárban: nyolc és félmillió forintos többlettermelés a termelékenység növelésével

i sl/sze/gy/vg

1961. május 25.

az ipari üzemekben az idén új és nagyon fontos feladat került előtérbe, a termelést legalább kétharmacrészben a termelékenység javításával akarják növelni. sok üzem ennél az átlagnál is nagyobb eredményre törekszik, közéjük tartozik a csavarárugyár, amely az év eddigi időszakában a létszám emelése nélkül, sőt kisebb munkaerővel nyolc- és félmillió forint értékű áruval többet termelt, mint tavaly ilyenkor. a többlet-eredményt tehát teljes egészében a termelékenység javításával érte el. a munka termelékenységét mindenekelőtt a műszaki fejlesztés segítette erre a ritka és ideális szintre.

a gyár munkásainak szinte az egész üzemmel újra kellismernedniük, mert a műhelyekben a nagyrészt saját erőből készített korszerű új gépek egész sorát helyezték üzembe. a forgácsolási munkák jelentős részét olyan gépek segítségével sikerült megszüntetni, amelyek sajtolás közben az eddig forgácsoló gépeken végzett munkát is elvégzik. az ugynevezett belső süllyesztett fejű hatlapu csavarok tömeges gyártására, a szűkében levő kis átmérőjű csavaranyák előállítására egyaránt új gépet szereltek fel. olyan berendezést is üzembe helyeztek, amely feleslegessé teszi a horonymarást, mert sajtoláskor keresztornyot ver a csavarfejbe. az új gép segítségével természetesen az évenként készülő mintegy másfélmilliárd csavarnak csak egy részét tudják elkészíteni, ezért újabb hornyoló gépeket is a termelés szolgáltatába állítottak. kolofik ferenc, azóta nyugalomba vonult lakatos például négy olyan gépet készített, amelyeknek mindegyike 20 000 csavart munkál meg műszakonként a szokásos tizenkétezerrel szemben. a gyárban már mintegy harminc kolofik-féle gép működik, s mindegyik korszerűbb az előzőnél. e márkás gépeknek a sorsa az idős lakatos nyugalomba vonulásával nem ér véget, mert kolofik ferenc a gyár nyugdíjasainak legutóbbi találkozásán közölte, hogy bőséges szabadidejét még korszerűbb gépek tervezésével tölti. a gyár szívesen várja ezeket a terveket és a további újításokat.

a termelés és a termelékenység aránya igen kedvező a gyárban, az eredmények további fokozására azonban itt is igen nagy szükség van, mert a feldolgozó üzemeket az ipar még mindig nem tudja ellátni egyes csavarfélésekkel. ezért a termelést tovább korszerűsítik. még az idén két újabb hidegsajtoltót helyeznek üzembe, amelyek külön-külön havonta egymillió csavar gyártására képesek, olyan berendezésekkel is bővítik a gyár gépparkját, amelyek a csavaralátéteket lyukasítás helyett sajtolással, tehát hulladék nélkül és az eddiginél sokkal gyorsabban készítik. az ideál programhoz tartozik két automata gépsor felszerelése is, amelyek a mostani 12 napról 2-3 napra csökkentik egy-egy csavar-sorozat átfutásának idejét.

/mti/

20.25

bb 65. giulietta simionato budapestre érkezett

t fe vm hné vm mi

1961. május 24.

giulietta simionato, a kiváló olasz operaénekesnő szerdán a délutáni órákban bécsből jövet budapestre érkezett. az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta:

- először vagyok budapesten, de be kell vallanom, hogy ez a látogatás már napok óta izgalomban tartott. sokat hallottam a zeneértő magyar közönségről és így külföldi kollégáimhoz hasonlóan én is nagy várakozással tekintek budapesti szerepléseim elé. nagyon szeretném meghódítani fővárosuk Lakóinak szívét és elnyerni a magyar közönség elismerését. budapesten május 26-án az aidában, amneris, 29-én a don carlosban eboli szerepét éneklém az erkel színházban. ezenkívül fellépek a televízióban és a rádióban is.

- repertoáromon 58 opera szerepel. gyakran lépek fel hangversenyeken. otthonom róma, a második hazám: a milánói scala, a newyorki metropolitan és a bécsi opera. budapestről ismét bécsbe térek vissza, ahol az ünnepi játékokon vendégszerepelek.

a művésznő szerdán este az operába látogatott, mert minden szabad időt arra akar felhasználni, hogy magyar művésztársaival találkozzék és megismerje a magyar zenei életet./mti/

- v é g e -

- 50 -

21,30

22.25 *Leli*